

Yhteisten palvelujen kieliohjelma – Språkprogram för det gemensamma tjänsterna

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.03.2026
619/00.01.02/2025

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto merkitsee tiedoksi yhteisten palvelujen liitteeseen kirjatun kieliohjelman.

Käsittely

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto 29.01.2026 § 35

Esittelijä Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää
1) hyväksyä Helsingin seurakuntayhtymän yhteisten palvelujen kieliohjelman.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle,
2) että se päättää merkitä tiedoksi yhteisten palvelujen liitteeseen kirjatun kieliohjelman.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin kaksi puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Helsingin seurakuntayhtymän ruotsinkielinen neuvottelukunta (svenska delegationen) teki vuonna 2024 aloitteen yhteisten palvelujen kieliohjelmasta. Kieliohjelman tarkoituksena on edistää ja kehittää seurakuntayhtymän ruotsinkielistä toimintaa sekä sisäisesti että ulkoisesti. Kieliohjelman perustana ovat kirkkolaki ja kansalliskielistrategia.

Kieliohjelma koskee yhteisiä palveluita ja se on valmisteltu yhteistyössä yhteisten palveluiden johtajien ja päälliköiden kanssa. Sen rakenne ja sisältö on tehty työryhmässä, jossa on tutustuttu laajasti muiden tahojen kieliohjelmiin ja niihin liittyviin toimenpiteisiin. Työskentelyssä on hyödynnetty esimerkiksi Kirkkohallituksen kieliohjelma sekä hyvinvointialueiden kielistrategioita ja -ohjelmia. Asiantuntijuutta ja osaamista on kerätty lisäksi mm. Folktingetiltä ja Åbo Akademilta.

Ohjelman on laatinut kieliohjelmatyöryhmä, jonka on nimennyt ruotsinkielinen neuvottelukunta. Sen puheenjohtajana on toiminut Johannes församling - seurakunnan seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja ja yhteisen kirkkoneuvoston jäsen Martina Harms-Aalto sekä jäsenenä Pamela Granskog, opetus- ja kulttuuriministeriön erityisasiantuntija ja Petrus församling -seurakunnan seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja, ja Nina Österholm, sakkunnig inom information (viestinnän asiantuntija). Kokoonkutsujana ja esittelijänä on toiminut Christina Elving-Andersén, sakkunnig inom utvecklingsarbete (kehittämistyön asiantuntija).

Työryhmä kartoitti lähtötilanteen tekemällä kyselyn päälliköille ja johtajille keväällä 2025. Kyselyssä selvitettiin kaksikielisyyden tukemisen nykytilaa sekä siihen liittyviä toiveita ja tarpeita. Kyselyyn saatiin vastauksia kattavasti. Kyselytulosten ja muilta tahoilta saadun asiantuntijatiedon tuella työryhmä laati ohjelman, joka esiteltiin päälliköille ja johtajille syyskuun 2025 alussa. Tämän jälkeen eri osastoita kutsuttiin vastaamaan uuteen kyselyyn kieliohjelman sisällöstä. Osastoille tarjottiin mahdollisuus käsitellä kieliohjelmaa kokouksissaan kehittämistyön asiantuntijan tuella. Usea osasto ja yksikkö hyödynsi tätä mahdollisuutta, ja jokainen yhteisten palveluiden osasto osallistui kieliohjelman työstämiseen jollain tavalla. Kyselyssä saatiin hyviä tuloksia, kommentteja ja tarkentavia kysymyksiä. Kyselyvastausten ja eri tahojen asiantuntijatuen pohjalta työryhmä tarkensi kieliohjelman muotoilut lopulliseen muotoonsa.

Aikataulu

Kieliohjelma otetaan käyttöön yhteisissä palveluissa, kun yhteinen kirkkoneuvosto on hyväksynyt sen. Hyväksynnän jälkeen kieliohjelman mukaisesti ruotsinkielinen neuvottelukunta nimeää työryhmän vastaamaan kieliohjelman toimeenpanosta ja seurannasta. Työryhmään kutsutaan yhteisten palvelujen työntekijöitä, yksi jokaiselta osastolta ja se raportoi ruotsinkieliselle neuvottelukunnalle.

Seuraavaksi kieliasiassa edetään sääntöjen osalta Helsingin seurakuntayhtymän kielisääntöön, joka uudistetaan vuoden 2026 aikana.

Toimivallan peruste

Kirkkolain 3. luvun 10 §

Hallintosäännön 4. luvun 7 § kohdat 1 ja 2.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia, mutta itse kieliohjelma ohjaa tekemään lapsivaikutusten arviointeja yhteisten palveluiden osastoilla.

Kielivaikutusten arviointi

Kieliohjelma perustuu siihen, että kielelliset vaikutukset tunnistetaan ja käsitellään järjestelmällisesti sekä että yhteisiä palveluja tuetaan kielivaatimusten täyttämässä.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä ympäristövaikutusten arviointia. Kieliohjelma koskee organisatorisia ja viestinnällisiä prosesseja eikä sisällä toimenpiteitä, jotka vaikuttaisivat luonnonympäristöön, energiankulutukseen tai materiaalien käyttöön.

Lisätiedot

Vs. yhtymänjohtaja Stefan Forsén stefan.forsen@evl.fi

Sakkunnig inom utvecklingsarbete (kehittämistyön asiantuntija), Christina Elving-Andersén, christina.elving-andersen@evl.fi

Jakelu

Christina Elving-Andersén